

kungörelse angående anslag af allmänna medel till döfstumskolor den 31 maj 1889 skulle hafva tillkommit distriktet, om barnet erhållit undervisning och vård i af distriktet anordnad skola, dock under vilkor, att vederbörande inspektör finner barnets vård och undervisning tillfredsställande.

Stockholm den 16 januari 1899.

Hj. Sjövall.

N:o 6.

Af herr **M. Schenström**, om *skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om förslag rörande lån af statsmedel åt mindre bemedlade vid anskaffande af egna hem, m. m.*

Vid sistlidne års riksdag väckte representanten för Mellersta Roslags domsaga, godsegaren Åkerlund, motion angående bildande af en fond för beredande af lättnader för mindre bemedlade att förskaffa sig egna hem, m. m. Motionen föranledde emellertid icke till någon Riksdagens åtgärd.

Den fråga, som motionen afsåg, är dock enligt mitt förmenande i mer än ett hänseende af största vikt för vårt land. Visserligen hafva ju statsmagterna under senare år vidtagit åtgärder för att underlätta för mindre bemedlade och obemedlade att förvärfva jord, genom föreskrifter rörande hemmansklyfning, egostyckning och dylikt, men så väl dertill som till bostäder på land och i stad fordras penningar. Utan att någon verklig hjälp i detta hänseende lemnas af staten, torde likväl för många en aldrig så liflig önskan om ett hem i eget hus ej kunna genomföras; och det behöfves väl ej att orda om hvad det i socialt afseende innebär att

söka utsträcka möjligheten för befolkningen i ett land att bilda eget hem samt allt mer väcka känslan för hemmet och dermed äfven kärleken till det stora gemensamma hemmet, fosterlandet.

Särskildt i vårt grannland Danmark har denna fråga också varit föremål för representationens uppmärksamhet, och år 1897 antogs af Folketinget ett lagförslag, som gick ut på att åstadkomma omkring ett tusen så kallade húsanslotter årligen i fem år, hvilket förslag Landstinget dock ej godkände.

I vårt land äro nog särskilda förhållanden för stora delar af Norrland att taga i betraktande vid bedömande af denna fråga, men i öfriga trakter af Sverige så väl i stad som å landsbygden torde gemensamma bestämmelser i fråga härom kunna tillämpas.

När då, enligt min uppfattning, är nödigt, att staten träder mellan för att föra denna fråga framåt, synes mig, att det skulle kunna ske på så sätt, att af statsmedel lemnades till mindre bemedlade för att skaffa sig egna hem å landet eller i stad amorteringslån mot samma ränta och amortering som staten kan erhålla penningar. Dervid torde väl böra bland annat bestämmas, till hvilket värde ungefärligen en lägenhet eller ett hus i förevarande hänseende skulle få uppgå samt huru stort belopp staten dertill må lemna, hvilket dock till en början, med hänsyn till det antagligen stora antal lånesökande, ej borde årligen understiga en summa af två millioner kronor. Lånen åter, förekommer mig, skulle kunna utlemnas af riksbanken emot inteckning inom tre fjerdedelar af fastighetens värde, efter det att vederbörande Konungens befallningshafvande låtit verkställa utredning angående låneansökningens befogenhet.

Då emellertid denna fråga väl är af den beskaffenhet att den fordrar en omfattande utredning, tillåter jag mig vördsamt föreslå,

att Riksdagen behagade i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag rörande lån af statsmedel åt mindre bemedlade för att skaffa sig egna hem, samt till de bestämmelser som i sammanhang dermed må anses erforderliga.

Stockholm den 19 januari 1899.

Max. Schenström.